

Kanariegul nunneört
Corydalis bracteata. Upl
Stockholm, Bergjanska
trädgården.
Foto Lena Gårder.

Nyheter i den svenska kärlväxtfloran I. Ormbunksväxter – jordröksväxter

Flitiga fältbotanister har de senaste åren gjort en mängd nyfynd – minst tvåhundra svenska växter har tillkommit sedan den senaste förteckningen kom ut 1998! Thomas Karlsson inleder här en serie där nytillskotten presenteras.

TEXT: THOMAS KARLSSON

För fyra år sedan utkom i SBT en förteckning över Sveriges kärlväxter (Karlsson 1998). Den omfattar alla växter som då var kända från Sverige, även tillfälliga gäster. Vetenskapliga namn med auktorer och i förekommande fall svenska namn anges, och dessutom växtens status i landet (bofast eller tillfällig,

gammal eller nyinkommen). Växter ej kända från Sverige, men kända från Norden i övrigt, ingår också i listan.

Under de år som gått sedan listan trycktes har fältbotanisterna varit mycket aktiva, och många nya arter har blivit funna, framför allt i kulturskapade miljöer. Dessutom har två band av *Flora Nordica* (Jonsell 2000, 2001) utkommit. Arbetet med floran har medfört många nya upptäckter, och man har funnit det nödvändigt med rätt stora förändringar i avgränsningar av släkten och arter. Det känns angeläget att sammanfatta allt det nya, och i denna uppsats presenteras de grupper som hittills behandlats i *Flora Nordica*, dvs. familjerna fram till och med jordröksväxterna Fumariaceae.

Här förtecknas alltså alla från Norden eller Sverige kända växter som inte finns med i förteckningen från 1998, och som jag har fått kännedom om (utan tvivel finns det många fler!). De flesta av de nya växterna finns beskrivna eller karakteriserade i *Flora Nordica*; växter som inte finns där kommenteras lite utförligare.

Dessutom rapporteras ändringar av status, ändringar av vetenskapliga namn och/eller auktorer, samt nytillkomna svenska namn. Tjugonio arter får här svenska namn; dessa har behandlats i Svenska Botaniska Föreningens växtnamnskommitté.

Antalet för landet nya växter (arter, underarter, varieteter, sorter och hybrider) är 49; av dessa har tolv inte publicerats tidigare. Å andra sidan har 20 växter, som i förteckningen angavs från Sverige, visat sig inte förekomma i landet. Förekomsten av fyra växter, som tidigare var angivna med tvekan för Sverige, kan bekräftas. Ytterligare fjorton växter är nya för Norden, men är inte funna i Sverige; omvänt måste 22 av förteckningens icke-svenska växter utgå.

Statusbeteckningarna

Växtens status sätts samman av tre faktorer, nämligen *bofasthet* (om den är bofast eller tillfällig), *ålder* (om den nått oss före eller efter cirka 1700), och *invandringssättet* (spontan eller kulturspridd).

Det viktigaste är bofastheten – det är bara de bofasta växterna som verkligen tillhör ett områdes flora. Det måste understrykas att begreppet bofast används i en biologisk specialbetydelse – en bofast växt måste ha visat förmåga att föröka sig i området, antingen med frön eller vegetativt. Kvarstående växter som inte förökar sig är inte bofasta, inte ens om de blir 100 år! De kriterier som gäller för att en växt skall få kallas bofast beskrevs ganska utförligt i inledningen till förteckningen (Karlsson 1998).

I förteckningen markeras tillfälliga växter med ett plustecken (+), medan bofasta växter markeras med en cirkel. Om cirkeln är tom (o) anses växten ha kommit in efter cirka 1700, om den är fylld (•) anses den ha funnits vildväxande i lan-

det även före 1700. Invandringssättet, huruvida växten har kommit in spontant, införts oavsiktligt av människan, medvetet introducerats, eller förvildats, framgår inte av förteckningens symboler.

Utgångna växter (dvs. en gång bofasta växter som försvunnit) har i förteckningen ett kors (†) efter den ordinarie symbolen. Ibland kan sådana fortsätta att förekomma som tillfälliga, och statussymbolen kan då bli treledad (se t.ex. studentnejlika *Lychnis chalconica* nedan).

Formalia

Sorter. Förutom de vanliga taxonomiska rangerna (familj, släkte, art, underart och varietet) förekommer begreppet *sort*. Det är genetiskt homogena enheter som har uppstått i odling, genom urval eller genom uppförkning av någon variant som man funnit i naturen. Ett sortnamn består av ett vetenskapligt släkt- eller artnamn jämte ett sortnamn. Sortnamnet, som inte behöver vara på latin, skall skrivas inom enkla citationstecken, det skall skrivas med stor begynnelsebokstav och det skall inte vara kursiverat (vetenskapliga namn brukar ju annars vara kursiverade i skrift). Exempel finns under popplar *Populus* nedan.

Hybrider anges genom att föräldrarnas namn förenas med ett gångertecken (t.ex. *Spiraea douglasii* × *salicifolia*). För hybrider som sprids självständigt använder man dock gärna namn som liknar artnamnen, dvs. släktnamnet plus ett epitet som är specifikt för hybriden (t.ex. *Spiraea* × *billardii* för nyssnämnda hybrid). Gångertecknet sätts ut för att markera att det inte handlar om en riktig art, och det skall stå alldeles intill epitetet. Om man inte har tillgång till gångertecken (t.ex. i maskinskrift eller om man skriver för hand) får man ersätta gångertecknet med bokstaven lilla x, men då måste man göra ett mellanrum mellan x-et och epitetet. Detta behöver naturligtvis aldrig bli aktuellt i tryckt text.

Koordinater anges på lokaluppgifter när sådana

anges i källan. De följer RUBIN-systemet (Björkbäck 1980) – de fyra första tecknen anger ekologiskt kartblad, de fyra sista läget inom detta med en noggrannhet av 100 m.

Förkortningar på provinser följer *Flora Nordica*; åtminstone de svenska torde vara omedelbart begripliga. – Förkortningen ”det.” betyder *determinavit*, dvs. ”bestämd av”; den brukar även användas när någon korrigerat en artbestämning. Ett utropstecken används i stället när någon har bekräftat insamlarens bestämning. När det är jag själv som har kontrollerat en uppgift använder jag signaturen ThK; ”!ThK” innebär alltså att jag sett ett belägg och kan bekräfta insamlarens bestämning. – För de nordiska institutionsherbarierna används följande internationella beteckningar: C Köpenhamn, GB Göteborg, H Helsingfors, KMN Kristiansand, LD Lund, O Oslo, S Stockholm (Riksmuseet), UME Umeå och UPS Uppsala.

Lycopodiaceae – lummerväxter

Lycopodium, lumrar. I *Flora Nordica 1* förs de plattlumrararterna (fjälllumner *L. alpinum* och plattlumner *L. complanatum*) till ett eget släkte, *Diphasiastrum*, och cypresslumner *L. complanatum* ssp. *chamaecyparissus* och mellanlumner *L. complanatum* ssp. *xzeilleri* behandlas som arter. Detta är inte helt självklart det bästa. Lummerexperten Benjamin Øllgaard förespråkar ett vitt släktbegrepp (t.ex. Øllgaard & Tind 1993); och man vet att mellanlummern är en fertil hybrid mellan plattlumner och cypresslumner (Stoor m.fl. 1996), varför det är helt försvarbart att betrakta alla tre som underarter till samma art. Internationellt sett vinner dock de ståndpunkter som företräds i *Flora Nordica* allmer anslutning, och detta får vara ett avgörande skäl till att de accepteras. Följande ändringar i förteckningen blir därför aktuella:

Diphasiastrum Holub, plattlumrar, infogas. Namnen inom detta släkte blir som följer:

Diphasiastrum alpinum (L.) Holub, fjällumner (hybriden *L. alpinum* × *complanatum* ssp. *chamaecyparissus* benämns om till *D. alpinum* × *tristachyum*)

Diphasiastrum complanatum (L.) Holub, plattlumner
Diphasiastrum complanatum ssp. *complanatum*, vanlig plattlumner

Diphasiastrum complanatum ssp. *montellii* (Kukkonen) Kukkonen, finnlumner

Diphasiastrum tristachyum (Pursh) Holub, cypresslum-

mer

Diphasiastrum xzeilleri (Rouy) Holub, mellanlumner.

Ophioglossaceae – låsbräkenväxter

Botrychium matricariifolium, rutlåsbräken. Auktor skall vara (A. Braun ex Döll) W. D. J. Koch

Aspleniaceae – svartbräkenväxter

Asplenium adulterinum × *trichomanes*, brunbräken × svartbräken, har påvisats med isoenzymteknik från *SmI* Månsarp: Taberg av Johannes Vogel, London (brev till *Flora Nordica* 1998); uppgiften publicerades i *Flora Nordica 1*. Det är hybriden med *A. trichomanes* ssp. *quadrivalens* som växer där; i Norden var hybriden med ssp. *trichomanes* tidigare känd från ett par norska lokaler. – Förteckningens *A. adulterinum* × *trichomanes* ersätts alltså med *A. adulterinum* × *trichomanes* ssp. *trichomanes*, och hybriden med ssp. *quadrivalens* infogas med status tillfällig (+).

Dryopteridaceae – träjonväxter

Dryopteris carthusiana × *expansa*, skogsbräken × nordbräken, är nu också påvisad från Sverige (status +). I LD finns sex ark från *Sk* som Torbjörn Tyler har bestämt till denna hybrid. Den angavs från Sverige i *Flora Nordica 1* baserat på ett av dessa, nämligen Öved: 1,9 km OSO Vressel (3D 4c 23 43), sandtallskog 1996 Torbjörn Tyler. Tillfällig (+).

Azollaceae – mossbräkenväxter

Azolla. Det korrekta namnet på liten mossbräken är *A. mexicana* C. Presl – ett namnbyte blev nödvändigt eftersom det visade sig att typexemplaret till det tidigare gängse namnet, *A. caroliniana*, tillhörde den större arten! Fler detaljer kring den lilla mossbräkens namn finns hos Wisskirchen & Haeupler (1998).

Pinaceae – tallväxter

Abies balsamea × *sibirica*, balsamgran × pichtgran, infogas. Enligt den senaste finska kärnväxtfloran (Hämet-Ahti m.fl. 1998) uppkommer denna hybrid lätt när föräldrararterna odlas nära varandra; rimligen har detta iakttagits i Finland.

Abies lowiana, oregongran. Ej tidigare publicerad från Sverige, men funnen i *SmI* Karlstorp: Vimmarp (6F 5g 16 10), ett träd i igenväxt löväng 1992 Lars Arenkvist (belägg i S, det. Knud Ib Christensen 2000). Sannolikt kvarstående (status +).

Pinus cembra ssp. *cembra*, äkta cembratall, är känd från Sverige. Ett belägg, *SmI* Nässjö: 200 m O Stommen, kvarstående på ödeställe 1986 Inger Bergqvist (S), bestämdes till underart av Knud Ib Christensen 2000. Tillfällig (+). – *P. cembra* har

rapporterats från *Vrm* (Anonym 1994) och *Gst* (Ståhl 1996), men det är oklart om dessa uppgifter gäller cembratallen i vid mening eller äkta cembratall.

Pinus contorta ssp. *murrayana*. Murraytallens auktor skall vara (Grev. & Balf.) Critchf.

Sciadopityaceae – solfjädertallväxter

Denna familj, som skall inplaceras efter Pinaceae, innehåller ett enda släkte och en enda nu levande, reliktsk art hemmahörande i Japan:

Sciadopitys Siebold & Zucc., solfjädertallar

Sciadopitys verticillata (Thunb.) Siebold & Zucc., solfjädertall. *Sk Allerum*: Kulla Gunnarstorp, 1 större träd i skogsmark (ej park) 2001 Bengt Nilsson (fotobelägg); säkerligen kvarstående. – Arten går omedelbart att känna igen på de decimeterlånga barren, som sitter i kransar ansamlade mot skottspetsarna. Barren har en mittfåra på såväl ovan- som undersidan.

Piperaceae – pepparväxter

Peperomia pellucida, ogräspeperomia. Auktor skall vara (L.) Kunth

Salicaceae – videväxter

Populus nigra var. *nigra*, äkta svartpoppel, byter rang till *P. nigra* ssp. *nigra*.

Populus xpetrowskiana, tsarpoppel, ändras till *Populus*

'*Petrowskiana*' (utan auktor) och betraktas alltså som en sort direkt underställd släktet; det svenska namnet ändras inte av detta.

Populus xrasumowskiana, furstepoppel, ändras till *Populus* 'Rasumowskiana' (jämför föregående).

Salix alba var. *vitellina*, gulpil, ändras till *S. alba* 'Vitellina' och betraktas alltså som en sort av vitpil *S. alba*. De två övriga varieteterna av vitpil i förteckningen påverkas inte av detta.

Salix arbuscula x herbacea x lapponum, risvide x dvärgvide x lappvide, är enligt *Flora Nordica 1* funnen i *Jmt*. Ett belägg från Åre: Snasahögarna 1885 Mårten Elfstrand (S) har godtagits som denna hybrid av Reidar Elven.

Salix xarctogena, trippelvide, anses i *Flora Nordica 1* utgöra en stabiliserad enhet, uppkommen huvudsakligen ur dvärgvide *S. herbacea*, grönvide *S. phyllicifolia* och polarvide *S. polaris*. Den är känd från *Hrj*, *Jmt* och *TL* och bör med detta synsätt betraktas som ursprunglig (status ●).

Salix aurita x glauca, bindvide x ripvide, infogas; den upptas i *Flora Nordica 1* från en norsk lokal.

Salix aurita x hastata ssp. *hastata*, bindvide x fjällblekvide, utgår; den togs med i förteckningen på grundval av opublicerade uppgifter från Finland och Norge, men beläggen var felbestämda eller saknades.

Salix babylonica L., tårpil, tillkommer. Arten står nära knäckepil *S. fragilis* och ingår i ett par odlade

Gråslide *Aconogonon*

weyrichii. *Sk Norra*

Sandby: Ranseröd.

Foto Åke Svensson
1999.

hybrider (fontänpil *S. ×pendulina* och kaskadpil *S. ×sepulcralis*), men i ren form representeras den i Norden bara av följande sort.

Salix babylonica 'Tortuosa', trollpil. – Rapporterad i *Flora Nordica 1* som tillfälligt förvildad på en lokal i Danmark.

Salix caprea × *phylicifolia*, sälg × grönvide, ändras till *S. caprea* ssp. *caprea* × *phylicifolia*; enligt *Flora Nordica 1* är det typrasen av sälg som ingår.

Salix cinerea ssp. *cinerea* × *purpurea*, gråvide × rödvide, saknas i förteckningen men accepterades i *Flora Nordica 1* baserat på en bestämning gjord av Tore Berg och Reidar Elven. Uppgiften måste tyvärr dementeras. Belägget, *BhG* Göteborg: Lärje rångebangård 1956 Carl Blom (UME) var etiketterat av insamlaren till bindvide × rödvide × krypvide *S. aurita* × *purpurea* × *repens*, och det finns inga skäl att frångå den ursprungliga bestämningen. Denna trippelhybrid finns redan i förteckningen och *Flora Nordica*, baserat på dubletter av samma insamling i andra herbarier!

Salix cinerea ssp. *cinerea* × *repens* ssp. *repens*, gråvide × krypvide, utgår. Den har rapporterats från Finland och Norge men dementeras i *Flora Nordica 1*.

Salix cinerea ssp. *cinerea* × *starkeana* ssp. *starkeana*, gråvide × ängsvide, utgår. Den har rapporterats från Finland (Kurtto & Lahti 1987), men beläggen, granskade 1999 av Bengt Jonsell, är föga övertygande och hybriden dementeras i *Flora Nordica 1*.

Salix glauca × *hastata*, ripvide × blekvide, utgår. Den har rapporterats från Norge och Finland, men beläggen har ombestämts av Reidar Elven under arbetet med *Flora Nordica 1*.

Salix hastata × *myrtilloides*, blekvide × odonvide, är felaktigt rapporterad från Sverige. Julin (1961) publicerade den från *Nb* Nedertorneå, men belägg i LD, O och S från den enda busken på platsen är ren *S. myrtilloides* (ombestämda av ThK, delvis tillsammans med Reidar Elven). – Gott material av hybriden finns däremot från flera platser i norra Finland.

Salix myrsinifolia ssp. *kolaënsis*, kolavide, anges som ny för Sverige i *Flora Nordica 1*. Reidar Elven har sett belägg från *LL* Jokkmokk: mellan Kattsajaure och Nikkojarnga [två nu överdämda sjöar i Luleälvens källområde] 1921 Gunnar Björkman, och *TL* Karesuando 1835 Lars Levi Laestadius. – Kolavidet är ursprungligt (status ●).

Salix phylicifolia × *starkeana* ssp. *cinerascens*, grönvide × finnvide, utgår; uppgiften baserades på ett exemplar från Finland som ombestämdes under arbetet med *Flora Nordica 1*.

Juglandaceae – valnötsväxter

Korrekt namn på kaukasisk vingnöt är *Pterocarya fraxinifolia* (Poir.) Spach

Betulaceae – björkväxter

Stolt trampört
Polygonum aviculare
ssp. *excelsius*.

Bh Tjärnö:
Södra Öddö.

Foto Åke Svensson
2000.

Alnus cordata, italiensk al, utgår. Den anges visserligen för Danmark av Madsen & Lyck (1991), men förfrågningar har visat att det saknas belägg för förvildade förekomster.

Betula papyrifera Marshall, pappersbjörk, infogas. *Sk Falsterbo*: 1 km SSO hamnen (1C 9c 10 20), sumpskog, ett stort träd, troligen planterat, 1999 Britt och Sven Snogerup (LD). Uppenbarligen att anse som kvarstående (status +). Uppgiften har publicerats (Anonym 2000). – Pappersbjörken kommer från norra Nordamerika. Den har lite större blad än våra egna trädformiga björkar, med jämnt och vackert rundade sidor och avrundad bas. På undersidan av bladen finns det små tofsar med rakt utspärrade hår i vinklarna där sidonerverna möter huvudnerven; ibland har nerverna sådan hårlighet i hela sin längd.

Fagaceae – bokväxter

Quercus cerris, turkisk ek. Ej tidigare publicerad från Sverige: *Sk Allerum*: Kulla-Gunnarstorp slottspark, rikligt förvildad troligen genom frösådd, 2000 Jan-Erik Hederås (personligt meddelande). Bör tills vidare betraktas som tillfällig (status +). Arten odlas sällsynt till prydnad och är sedd förvildad på några platser i Danmark.

Ulmaceae – almväxter

Ulmus glabra ssp. *montana*. Bergalmens auktör skall vara (Stokes) Hyl.

Polygonaceae – slideväxter

Aconogonon xfennicum, finnslide. Ordet "ined." i auktorbeteckningen stryks, eftersom namnet nu är publicerat (Jonsell 1999).

Aconogonon weyrichii, gråslide, är nu funnen även i Sverige (förut känd från Finland och Norge): Tord Holm upptäckte 1 ex 1998 i *Sk Norra Sandby*: Ranseröd (belägg i S och LD, det. ThK); fyndet publicerades av Anonym (1999). – Äkta gråslide har också noterats i Norrbotten (Stenberg 2000, 2001), men tidigare uppgifter från detta landskap grundas på finnslide *A. xfennicum*, som är en hybrid där gråslide ingår. – Arten är en förvildad prydnadsväxt och bör tills vidare betecknas som tillfällig (status +).

Bistorta major, stor ormrot. Det korrekta vetenskapliga namnet är *B. officinalis* Delarbre – det gavs redan 1800 och har därmed prioritet. Namnet *B. major* Gray daterar sig från 1815 (Wisskirchen & Haeupler 1998).

Bistorta vivipara, ormrot. Rätt auktor: (L.) Delarbre (Wisskirchen & Haeupler 1998).

Persicaria amphibia. Vattenpilörtens auktör skall vara (L.) Delarbre (Wisskirchen & Haeupler 1998).

Persicaria foliosa × *lapathifolia*, ävjeopilört × pilört: "ssp. *lapathifolia*" stryks – det är osäkert vilken underart som ingår i hybrididen. Stefan Ekman och Tommy Knutsson, som undersökte släktet för *Flora Nordica*, ansåg på grund av beläggets utseende att det är ssp. *lapathifolia*, men enligt Tauno Ulvinen, som samlade det, är detta osannolikt eftersom den underarten inte finns i området.

Persicaria hydropiper. Bitterpilörtens auktör skall vara (L.) Delarbre (Wisskirchen & Haeupler 1998).

Persicaria lapathifolia. Pilörtens auktör skall vara (L.) Delarbre (Wisskirchen & Haeupler 1998).

Persicaria wallichii, syrenslide, är bofast i Sverige (status ändras till o). Ett stort, vegetativt förökad bestånd finns på en väggkant i *Sk Södra Mellby*: Stenshuvuds nationalpark; det har observerats 1988 och 1999 (ThK).

Polygonum aviculare ssp. *excelsius*, stolt trampört. Ordet "ined." i auktorbeteckningen stryks, eftersom namnet nu har publicerats (Jonsell 1999).

Polygonum raii, sandtrampört. Statusbeteckningen (+) utgår på artnivå och infogas i stället på båda underarterna. – Av ssp. *norvegicum*, norsk trampört, finns ett belägg från *BhG Skaftö*: Gåsö 1951 G. Ankarswärd (S, det. ThK 1994), och ett exemplar av ssp. *raii*, engelsk trampört, blev funnet i *BhG Tanum*: Hälsö 1995 av Erik Ljungstrand (GB, !ThK). Den förra publicerades först i *Flora Nordica 1*, den senare av Anonym (1995). – Båda underarterna har säkert nått svenska kusten spontant, men veterligen har ingen livskraftig population byggts upp och de måste därför betraktas som tillfälliga.

Rumex acetosella ssp. *arenicola*. Sandsyrans auktör skall vara Y. Mäkinen ex Elven; namnet är nu publicerat (Jonsell 1999).

Rumex alpinus, alpskräppa, finns även i Sverige: *Sk Osby*, dikeskant med trädgårdsavfall 1997 Arne Gustafsson (det. Sven Snogerup). Fyndet publicerades av Anonym (1999). – Ett tidigare fynd, *BhG Göteborg*: Änggårdsbergen i arboretum 1996 Åke Lindström (Lindström 1998) är osäkert eftersom det enligt Sven Snogerup kan röra sig om en *alpinus*-hybrid. – Växten får tills vidare betecknas som tillfällig (status +).

Rumex longifolius × *stenophyllus*, gårdsskräppa × ungersk skräppa, angavs i Lid & Lid (1994) från en norsk lokal. Hybrididen togs inte upp i förteckningen men dementerades inte heller. Sven Snogerup har sett belägget och har funnit att det är ren *R. stenophyllus*. Hybrididen är alltså ännu inte funnen i Norden.

Chenopodiaceae – mällväxter

Atriplex dimorphostegia. Bestämningen av det svenska materialet, från *Sk Lackalänga* 1932 (GB), har varit osäker, men accepterades av Pertti Uotila, som

- granskade det 2000 för *Flora Nordica*. Frågetecknet kan alltså ändras till ett +.
- Atriplex glabriuscula* × *hastata*, broskmålla × flikmålla, ombenämns på grund av flikmållans namnbyte (se nedan) till *A. calotheca* × *glabriuscula*.
- Atriplex hastata*, flikmålla, måste byta namn. Linnés typexemplar för namnet *A. hastata* är visserligen flikmålla, men namnet har officiellt förkastats, eftersom det in i sen tid har använts i olika betydelser. Det näst äldsta namnet, *A. calotheca* (Rafn) Fr., träder därför in i stället. – Namnbytet gäller givetvis även de hybrider som listas under flikmållan!
- Atriplex laevis*. Rätt auktor: Ledeb. – Arten får här det svenska namnet *glatmålla*.
- Atriplex lapponica* × *longipes* ssp. *praecox*, ishavsmålla × brådmålla, och *A. lapponica* × *prostrata*, ishavsmålla × spjutmålla, utgår. De uppges från norra Norge av Lid & Lid (1994), men det har inte gått att få fram några belägg och uppgifterna kan därför inte utvärderas.
- Atriplex lasiantha* får här det svenska namnet *fnasmålla* (stambarken lossnar i små flagor).
- Atriplex littoralis* × *longipes*, strandmålla × skaftmålla/brådmålla, infogas. Den rapporterades från Ång Nordmaling: 5 km SSV Ava 1987 Stefan Ericsson (Ericsson 2000). Bestämningen har gjorts av Reidar Elven; han har dock uttryckt tvekan, varför hybriden bör markeras med ett frågetecken.
- Atriplex littoralis* × *prostrata*, strandmålla × spjutmålla, utgår. Den publicerades från Sk Torekov: Hallands Väderö 1936 av Vallin (1936). Uppgiften verkar inte ha varit definitiv (Vallin skriver "Professor Göte Turesson ... ansåg, att här hade vi *A. littorale* × *A. latifolium* framför oss"), belägg saknas, och inga senare uppgifter föreligger.
- Atriplex pentandra* får här namnet *tuppkamsmålla*. Förbladen (som döljer frukterna) är djupt och regelbundet inskurna i framkanten.
- Atriplex sibirica* får namnet *nötmålla*. Dess förblad är hårda och komplett sammanvuxna kring frukten; det hela bildar en nötlig struktur.
- Atriplex thunbergiiifolia* skall byta namn till *A. belangeri* (Moq.) Boiss.
- Axyris hybrida* får här namnet *liten amarantmålla* (mindre och småbladigare än amarantmålla *A. amaranthoides*).
- Bassia hyssopifolia* får det svenska namnet *krokmålla* – frukterna har fem mycket distinkta, omböjda kror.
- Bassia scoparia* har uppdelats i två underarter, som båda förekommer tillfälligt i Sverige: dels den odlade och förvildade *B. scoparia* ssp. *scoparia*, dels *B. scoparia* ssp. *densiflora* (Turcz. ex B. D. Jacks.) Ciruja & Velayos, som då och då kommer in med gods från varmare trakter. Det svenska "hortikulturrella" namnet *sommarcypress* övergår från artnivå till ssp. *scoparia*, medan ett tidigare, "botaniskt" namn, *kvastmålla*, kan användas för ssp. *densiflora*. Om man vill ha en svensk benämning för arten får man skriva *kvastmållasommarcypress*. – För närmare karakteristik av underarterna se *Flora Nordica* 2.
- Beta maritima* ssp. *macrocarpa* ändras till *Beta macrocarpa* Guss., eftersom artrang i *Flora Nordica* 2 har ansetts lämpligare för denna strandväxt från Medelhavet. Som svenskt namn föreslås här *liten strandbeta*, då arten är ettårig och betydligt klenare än släktingen strandbeta *B. maritima* ssp. *maritima*.
- Chenopodium acuminatum* får här namnet *pärblmålla* – blomställningen är mycket smal, och de små blomnystanen sitter som pärlor uppträdda på en tråd.
- Chenopodium album*, svinmålla. I *Flora Nordica* 2 accepteras två varieteter inom denna formrika art, dels det allmänna ogräset var. *album*, vanlig *svinmålla*, dels den sällsynta inkomlingen *C. album* var. *reticulatum* (Aellen) Uotila, som här föreslås få heta *nätmålla*. Den skiljer sig från vanlig svinmålla genom att fröna har ett tydligt nätmönster (för en något utförligare karakteristik se Uotila 1978) och är tillfälligt funnen i Sk Lund 1921 och Malmö 1922; den beskrevs som ny för vetenskapen på detta material (Aellen 1928).
- Chenopodium album* × *opulifolium*, svinmålla × olvonmålla. Tre insamlingar från BbG Göteborg förs i *Flora Nordica* 2 till denna hybrid: Marieholm 1933 (GB), Delsjöupplaget 1949 (UPS) och kvarnen Tre Lejon 1955 (LD, UPS).
- Chenopodium auricomiforme* utgår: materialet har ombestämts till *C. auricomum*.
- Chenopodium cristatum* × *melanocarpum*, kammålla × svartmålla. Material från Sk Lackalänga samlat 1935 har av Perti Uotila bestämts till denna hybrid; den publicerades i *Flora Nordica* 2.
- Chenopodium exsuccum* får här namnet *spansk bärmålla*. Arten står nära bärmålla *C. foliosum*, men avviker genom att hyllebladen inte blir köttiga och röda vid fruktmognaden. Den hör hemma i Spanien och Nordafrika (Uotila 1979).
- Chenopodium karoii* får här namnet *mongolmålla* (kommer från Mongoliet).
- Chenopodium macrospermum* ssp. *halophilum* skall nu heta *C. macrospermum* ssp. *salsum* (Phil.) A. Tronc.
- Chenopodium mucronatum* Thunb. tillkommer. Den är funnen i Sk Lackalänga 1934 och 1937 enligt bestämmningar gjorda av Perti Uotila; fynden publicerades i *Flora Nordica* 2. De båda insamlingarna har tidigare förts till *C. philippianum* respektive *C. pseudauricomum*.
- Chenopodium philippianum* utgår: materialet har

Alpskräppa
Rumex alpinus.
Sk Osby:
650 m VNV
Bökeberg.
Foto Åke
Svensson 2001.

ombestämts till *C. mucronatum*.

Chenopodium pilcomayense får här namnet *pilcomayomålla*; den är beskriven från Pilcomayo i Argentina.

Chenopodium pseudauricomum utgår: materialet har ombestämts till *C. mucronatum*.

Chenopodium purpurascens Jacq. infogas. En insamling från BhG Göteborg Frihamnen 1948 Carl Blom (LD S UPS) har identifierats som denna art av Pertti Uotila; fyndet publicerades i *Flora Nordica 2*. Arten får här namnet *purpurmålla* på grund av att den ofta är purpurrött anlupen. – Tillfälligt inkommen (+).

Chenopodium quinoa, mjölmålla. Denna art, som ej tidigare är publicerad från Sverige, uppträdde 1939 tillfälligt i BhG Göteborg på Botaniska trädgårdens utkasthögd (Carl Blom i GB). Den är funnen även i Danmark och Finland och diagnosticeras i *Flora Nordica 2*.

Chenopodium salinum Standl., amerikansk blåmålla, infogas. Den är funnen tillfälligt på flera platser i Norden, i Sverige i Upl Uppsala vid ångkvarnen 1930 av Nils Hylander (UPS). Belägget, som bedömdes vara blåmålla *C. glaucum* av Carl Blom, identifierades som den amerikanska arten av Pertti Uotila 2000. Fyndet publicerades i *Flora Nordica 2*, där arten också fick sitt svenska namn.

Chenopodium schradarianum var. *intermedium* ändras till art och skall då heta *C. pseudomultiflorum* (Murr) Uotila. Den är funnen en gång i Norden, i Sk Lackalänga ”i en åker gödslad med ullavfall” 1925 av Carl Blom (GB). Pertti Uotila bestämde

insamlingen år 2000 och fyndet publicerades i *Flora Nordica 2*.

Chenopodium schradarianum var. *schradarianum* utgår och statusbeteckningen övergår på arten.

Chenopodium strictum ssp. *striatiforme*, östersjömålla, behandlas i *Flora Nordica 2* som en självständig art, *C. striatiforme* Murr (de båda andra underarterna kvarstår som sådana).

Habitzia tamnoides, rankspenat, bör kunna betraktas som bofast (status o); i Upl Harg blev den funnen såväl 1953 av Erik Almquist som 1997 av Ebbe Zachrisson.

Salsola kali ssp. *iberica*, rysk sodaört, har uppvärderats till art (Rilke 1999) och skall då heta *S. tragus* L.

Salsola kali ssp. *kali* utgår; statusbeteckning och svenskt namn övergår till arten.

Sclerolaena bicornis skall ändras till *S. eriacantha* (F. Muell.) Ulbr.; status skall vara tillfälligt (+). Exemplet, från Sk Lackalänga på ullavfall 1933 Gunnar Norrman (LD) ombestämde av Pertti Uotila 2000.

Amaranthaceae – amarantväxter

Alternanthera halimifolia får här det svenska namnet *mällalternant* (Nils Lundqvist tackas för den fyndiga idén!).

Alternanthera pungens. Auktor skall vara Kunth; arten får här det svenska namnet *stickalternant* (blommornas stödblåd är ombildade till taggar).

Amaranthus acutilobus, klyvamarant. Auktor skall vara Uline & W. L. Bray; arten fick sitt svenska namn i

Mjölmmålla *Chenopodium quinoa*. Bl Sölvesborg, odlat exemplar. Foto Bengt Nilsson 2001.

Flora Nordica 2 (det syftar på att bladen är djupt tvåkluvna).

Amaranthus capensis Thell. med underarten ssp. *uncinatus* (Thell.) Brenan tillfogas. Underarten får överta det svenska namnet *krokamarant* från *A. dinteri* (jämför nedan under denna).

Amaranthus crispus fick namnet *krusamarant* i *Flora Nordica 2*; bladen är mycket starkt krusiga.

Amaranthus cruentus, blodamarant, ändras till underart under *A. hybridus*, se nedan.

Amaranthus dinteri. Brenan (1981) reviderade de sydafrikanska amaranterna, och med hans avgränsning hör endast en nordisk insamling hit, *Sk* Lackalänga på ullavfall 1925 Carl Blom (GB, S). Annat material, som tidigare förts till denna art, har krokbojda hylleblad och hör till *A. capensis* ssp. *uncinatus* (se ovan). – Det svenska namnet krok-

amarant övergår till *A. capensis* ssp. *uncinatus*, medan *A. dinteri* här får namnet *boeramarant*.

Amaranthus hybridus bör indelas i fyra underarter: ssp. *cruentus* (L.) Thell., blodamarant (tidigare *A. cruentus*); ssp. *hybridus*, nålamamarant; ssp. *hypochondriacus* (L.) Thell., toppamarant; samt ssp. *powellii* (S. Watson) Karlsson, grönamamarant (tidigare *A. powellii*). Blodamarant och toppamarant, som är yviga och ofta röda, är kulturväxter som troligen framgått ur de slankare och vanligen gröna vildformerna, nålamamarant respektive grönamamarant. Vildformerna är ganska lätta att skilja från kulturformerna, men skillnaderna mellan vildformerna, och ännu mera mellan kulturformerna, är subtila och övergångarna ter sig glidande. Se *Flora Nordica 2* s 60–63 för diskussion, diagnoser och bilder.

Amaranthus macrocarpus fick namnet *stjärnamamarant* i *Flora Nordica 2* (frukterna i varje gytttring spretar ut stjärnlikt). Arten är aldrig funnen i Sverige (+ i förteckningen är en lapsus) men väl i Danmark.

Amaranthus muricatus fick namnet *bandamarant* i *Flora Nordica 2* (bladen är smala och parallellsidiga).

Amaranthus polygonoides L. infogas. Arten är inte känd från Sverige, utan bara från ett finskt fynd, *EP* Korsnäs 1931 Mielo Puolanne (H). – Den fick namnet *trattamarant* i *Flora Nordica 2* (blomhylllet liknar en tratt, hyllebladen är starkt breddade och överlappande upptill, sammanvuxna till en pipnertill).

Amaranthus powellii ändras till underart under *A. hybridus*, se ovan under denna.

Amaranthus retroflexus, svinamarant, bör nog betraktas som tillfällig i Sverige (status alltså +), även om det finns exempel på förekomster som uthärdat flera år.

Amaranthus tamariscinus byter namn till *A. rudis* J. D. Sauer. Arten fick det svenska namnet *kansasamarant* i *Flora Nordica 2* (beskriven från Kansas).

Tidestromia lanuginosa får här det svenska namnet *bomullsamarant*. Den är inkommen med bomull och är dessutom tätt ullhårig.

Phytolaccaceae – kermesbärsväxter

Phytolacca americana L., amerikanskt kermesbär, infogas. Den blev funnen 1998 i *Bl* Rödeby på Karlskrona avfallsanläggning vid Bubbetorp (Niordson 2000) och året därpå i *Sk* på Ängelholms trädgårdstipp (Broman m.fl. 2001). – Arten hann inte komma med i *Flora Nordica 2*. Den skiljer sig från kermesbär *P. acinosa* genom att ha lutande eller hängande blomklasar; dessutom är delfrukterna sammanvuxna nästan till spetsen.

Phytolacca clavigera, rödblommigt kermesbär, och *P. heterotepala* utgår; båda har rapporterats från Danmark, men uppgifterna har inte kunnat

bekräftas.

Aizoaceae – isörtsväxter

Dorotheanthus Schwantes, doroteablommor, infogas.
Dorotheanthus bellidiformis (Burm. f.) N. E. Br., stor doroteablomma. Ny för landet: *Bl* Rödeby: Karlskrona avfallsanläggning vid Bubbetorp 1998 (Niordson 2000 s 118). Samma år fann blekingebotanisterna den även på en närbelägen lokal, Karlskrona, Torskors nedlagda byggtipp (Nadja Niordson, personligt meddelande). – Den ettåriga arten har spatelformiga, motsatta blad och långskaftade blommor som kanske påminner något om en grov tusensköna *Bellis perennis* (jämför det vetenskapliga epitetet!). Den kommer från Kapprovinsen. Typiska för familjen är de starkt köttiga, papillösa bladen och de talrika trådsmala kronbladen. Försöker man bestämma den till släkte i *Flora Nordica* faller den genast ut eftersom foderbladen har långa, hårlika papiller medan bladen är kala.

Portulacaceae – portlakväxter

Calandrinia. Rätt auktor: Kunth
Calandrinia compressa. Rätt auktor: Schrad. ex DC.
Montia verna, vårkällört, skall heta *M. minor* C. C. Gmel. enligt en utredning gjord för *Flora Nordica* 2 av Bengt Jonsell.

Caryophyllaceae – nejlikväxter

Arenaria leptoclados, spådnarv, bör räknas som en sentida (men bofast) inkomling; statusbeteckningen blir alltså ring (o).
Arenaria rotundifolia utgår – arten drogs i *Flora Nordica* 2 in i *A. biflora*, som övertar det svenska namnet *mattnarv*.
Atocion Adans., bergglimmar, infogas. Släktet återupprättades av Oxelman m.fl. (1997, 2001) efter DNA-studier och omfattar i Norden två arter som tidigare fördes till *Silene*, nämligen *Atocion armeria* (L.) Raf., rosenblim, och *Atocion rupestre* (L.) Oxelman, bergglim.
Cerastium alpinum × *arcticum* ändras till *C. alpinum* × *nigrescens* (se nedan under *C. arcticum*).
Cerastium alpinum × *fontanum*. Följande hybridkombinationer finns dokumenterade enligt *Flora Nordica* 2: *C. alpinum* ssp. *alpinum* × *fontanum* ssp. *fontanum*, vanlig fjällarv × riparv (känd från Finland, Norge och Sverige), *C. alpinum* ssp. *alpinum* × *fontanum* ssp. *vulgare*, vanlig fjällarv × hönsarv (endast Finland), samt *C. alpinum* ssp. *glabratum* × *fontanum* ssp. *fontanum*, kal fjällarv × riparv (endast Norge).
Cerastium arcticum har uppdelats i två arter (Brysting & Elven 2000). Den egentliga *C. arcticum* är rent

arktisk och finns i Norden endast på Jan Mayen och i Svalbard; den fick i *Flora Nordica* 2 det nya svenska namnet *svalbardsarv*. Den växt som representerar komplexet i övriga Norden (även Sverige) är *C. nigrescens* (H. C. Watson) Edmondston ex H. C. Watson var. *laxum* (Lindblom) Brysting & Elven, och får infogas i förteckningen. Det svenska namnet *snöarv* övergår på denna.

Cerastium biebersteinii, tät silverarv, utgår. Variationen i det nordiska materialet av silverhåriga odlade arvar är ganska stor, och det gick inte att avgränsa några tydliga enheter inför behandlingen i *Flora Nordica* 2. Till samma resultat kom Khalaf & Stace (2000) i en engelsk undersökning – även de förde allt odlat och förvildat material av komplexet till silverarv *C. tomentosum*.

Cerastium diffusum × *fontanum* ssp. *vulgare*, västkustarv × hönsarv, utgår. Beläggen har bedömts vara hönsarv. Det svenska är en insamling från *Hl* Varberg: Getterön 1946 Jean Rydberg (GB).

Cerastium diffusum × *semidecandrum*, västkustarv × vårarv, får också tills vidare utgå. Den har publicerats från Danmark, men inte ett enda övertygande belägg har kunnat återfinnas i herbarierna. – Den borde dock finnas i naturen. Nils Englesson framställde den på 1960-talet i experiment på Botaniska institutionen i Lund (se *Flora Nordica* 2), och våra västkustbotanister bör söka den i blandbestånd av arterna!

Cerastium dubium (Bastard) Guépin infogas. Denna mediterrana, ettåriga, storblommiga art är funnen i Norge (*ST* Skaun 1937). Arten finns med i Lid & Lid (1994), men är missad i förteckningen. Den karakteriseras även i *Flora Nordica* 2.

Cerastium fontanum ssp. *fontanum*, riparv. Det latinska namnet skall inte ha auktor.

Cerastium fontanum var. *serpentinicola* utgår; den accepterades ej i *Flora Nordica* 2.

Cerastium fontanum var. *vulgare*, vanlig hönsarv. Auktor skall vara (Hartm.) M. B. Wyse Jacks. Kombinationen har nu publicerats (Wyse Jackson 2001).

Cerastium fontanum ssp. *fontanum* × *arcticum* ändras till *C. fontanum* ssp. *fontanum* × *nigrescens* (se ovan under *C. arcticum*).

Cerastium glutinosum × *semidecandrum* angavs från Öland av Lid (1974), men beläggen är felbestämda.

Dianthus carthusianorum, brödranejlika, måste betecknas som tillfällig (+). Ett par aktuella uppgifter finns från *Sk* (Norra Mellby 1998, Södra Mellby 1978); belägg härifrån har granskats av Arto Kurtto. Den växt som har en bofast förekomst på *Gtl*, och som ansetts tillhöra denna art, är däremot blodnejlika *D. cruentus* (se nedan).

Dianthus cruentus Griseb., blodnejlika, infogas och

- betecknas som bofast ny inkomling (o): den är känd från *Gil* Gammelgarn: Rommunds sedan 1972 (Nilsson 1981) men har gått under namnet *D. carthusianorum*. Misstanken att det var *D. cruentus* väcktes av Bo Göran Johansson (Johansson 1998) och bekräftades senare av Arto Kurtto, som skrev släktet för *Flora Nordica 2.* – Troligen har den förvildats från odling.
- Dianthus cyri*, som här får det nybildade svenska namnet *brosknejlika* (på grund av de tjocka, vitaktiga fodren och stödbliden), är även tillfälligt funnen i Sverige: *BbG* Mölndal 1947 enligt *Flora Nordica 2.*
- Dianthus giganteus* D'Urv. infogas. Arten står mycket nära brödranejlika *D. carthusianorum*, och dess båda svenska lokaler (*Öl* Mörbylånga 1920, 1921, Vickleby 1921) är också publicerade under det namnet i *Ölands kärlväxtflora* (Sterner 1986). Identifikationen gjorde Arto Kurtto under arbetet med *Flora Nordica 2.* – Tillfällig trädgårdsrymling.
- Eudianthe* (Rchb.) Rchb., nejlikglimmar, infogas. Detta släkte, som återupprättades av Oxelman m.fl. (1997, 2001) efter DNA-studier, omfattar i Norden en art, nämligen *Eudianthe coeli-rosa* (L.) Rchb., nejlikglim. Den fördes tidigare till *Silene*.
- Gypsophila perfoliata* L. infogas. Den är ej känd från Sverige, men från Finland: belägg från *V*Turku: Pahaniemi 2000 L. Kosonen & P. Rautiainen (H, TUR) har kontrollerats av Arto Kurtto. Arten karakteriseras i *Flora Nordica 2.*
- Honckeya peploides* ssp. *diffusa*, arktisk saltarv. Auktor skall vara (Hornem.) Hultén
- Lepyrodiclis holosteoides* skall ha auktor (C. A. Mey.) Fisch. & C. A. Mey. och får här det svenska namnet *turkstjärnblomma*: den liknar mycket buskstjärnblomma *Stellaria holostea* och har genomgående kommit in med frövaror från Turkiet.
- Loeflingia*. Uppgifter om *L. hispanica* från Finland (Pettersson 1952) baseras enligt belägg på *L. baetica*. (Arten togs ej med i förteckningen men dementerades inte heller.)
- Lychnis alpina*, fjällnejlika, har överförts till släktet *Viscaria* (se nedan).
- Lychnis chalconica*, studentnejlika, har funnits som varaktigt förvildad (statusbeteckning o†+): den har varit känd sedan början av 1980-talet från *BbG* Björlanda: nära Skra bro, beteshage, funnen av Helny Rendahl (Erik Ljungstrand i brev 1998). Lokalen spolerades dock nyligen genom bebyggelse.
- Lychnis fulgens* Fisch. ex Sims infogas. Denna art, som inte tidigare har publicerats från Sverige, har blivit funnen tillfälligt förvildad en gång: *BbG* "Utkastet Rosengrens Hisingen" 27.7.1945 Stellan Holmdahl (GB, det. Carl Blom). Lokalen är säkerligen Backa: Rosengrens fabriker. – Arten påminner något om studentnejlika *L. chalconica*, men blommorna är färre och mycket större: kronbladens skiva är 1,5–2 cm och kluven nästan till basen i två ganska smala flikar. En hybrid där arten ingår, eldklätt *L. xhaageana*, odlas oftare, men Holmdahls exemplar stämmer utmärkt med sponstan *L. fulgens* från Ostasien i S; hybriderna har enligt Turrill (1959) mindre djupt kluvna kronblad med bredare, tandade flikar.
- Lychnis viscaria*, tjärblomster, har överförts till släktet *Viscaria*.
- Lychnis viscaria* × *Silene dioica*, tjärblomster × rödblåra, utgår. Exemplaret, i S, är enligt Arto Kurtto fjällnejlika × tjärblomster *Viscaria alpina* × *vulgaris*.
- Petrorhagia*, klippnejlikor. Auktor: (Ser.) Link
- Polycarpon*, tusenfrön. Auktor: L.
- Sagina ciliata*, fältnarv, skall heta *S. apetala* Ard. Det senare namnet har omväxlande använts för fältnarv och hårnarv *S. micropetala*, men typexemplaret, som finns i Linnés herbarium i London, är en otvetydig fältnarv. Namnet *S. apetala* är regelrätt och gavs 1764, långt innan Fries publicerade *S. ciliata* (1816), och måste därför gälla. – Arten är troligen en sen (men bofast) inkomling i Norden (status o).
- Sagina maritima* × *procumbens*, strandnarv × krypnarv, utgår. Denna hybrid angavs för Danmark och Sverige av Hylander (1955), men ett svenskt exemplar så namnat var krypnarv, och inga danska herbarieexemplar har kunnat uppletas.
- Sagina nodosa* ssp. *borealis*, nordknotnarv. Auktor: G. E. Crow
- Silene armeria*, roseglim, har överförts till släktet *Atocion* (se ovan).
- Silene bellidifolia* får här det svenska namnet *luddglim* – fodret är tätt och långt vithårigt.
- Silene coeli-rosa*, nejlikglim, har överförts till släktet *Eudianthe* (se ovan).
- Silene conica* ssp. *subconica* får här det svenska namnet *stor sandglim*; den är något större och storbloommigare än vanlig sandglim ssp. *conica*.
- Silene fabaria* får här namnet *nätglim* (fodret är uppblåst, hinnlikt och tydligt nätådrigt).
- Silene fimbriata*, fransglim, skall heta *S. multifida* (Adams) Rohrb.
- Silene furcata* byter namn till *S. involucrata* (Cham. & Schltld.) Bocquet
- Silene furcata* ssp. *angustiflora*, polarblåra, byter namn till *S. involucrata* ssp. *tenella* (Tolm.) Bocquet; epitetet *angustiflorum*, som länge använts för polarblåran, tillhör enligt Tzevelev (2000) den arktiska rasen, spetsbergsblåra ssp. *involucrata*.
- Silene furcata* ssp. *furcata*, spetsbergsblåra, byter namn till *S. involucrata* ssp. *involucrata*.
- Silene furcata* ssp. *angustiflora* × *wahlbergella* byter

namn till *S. involucrata* ssp. *tenella* × *wahlbergella*.

Silene fuscata ssp. *fuscata* × *uralensis* utgår. Den uppgavs från Svalbard av Bocquet (1969), men inga övertygande exemplar har kunnat påvisas.

Silene fuscata. Auktor skall vara Link ex Brot.; det svenska namnet *purpurglim* föreslås här (blomställningen är ofta purpurfärgad ansluten – i friskt tillstånd mycket slående).

Silene rupestris, bergglim, har överförts till släktet *Atocion* (se ovan).

Silene stricta. Det svenska namnet *vingglim* föreslås här (fodret har fem kölar eller vingar).

Silene vulgaris var. *littoralis*, finnglim. Varietetens epitet skall stavas *littoralis*.

Spergula arvensis, åkerspärgel, bör enligt *Flora Nordica 2* indelas i fyra underarter i stället för i två underarter med vardera två varieteter. Nomenklaturen blir då som följer:

Spergula arvensis ssp. *arvensis*, syd-spärgel (motsvarar var. *arvensis*)

Spergula arvensis ssp. *linicola* (Boreau) Janchen, linspärgel (motsvarar var. *praevisia*)

Spergula arvensis ssp. *maxima* (Weihe) O. Schwartz, jättespärgel (motsvarar var. *maxima*)

Spergula arvensis ssp. *sativa* (Mert. & W. D. J. Koch) Celak., foderspärgel (motsvarar var. *sativa*).

Spergularia marina, saltnarv, skall heta *S. salina* J. Presl & C. Presl

Spergularia platensis (Cambess.) Fenzl infogas. – Den angavs för Norge (ST Skaun 1930) i Lid & Lid (1994) med reservation för bestämningen; Arto Kurto bekräftade den 1995.

Stellaria crassifolia var. *paludosa*, kärsumparv, skall ha auktor (Laest.) Fr.

Stellaria graminea × *longifolia*, grässtjärnblomma × skogsstjärnblomma. Uppgifter från Sverige (och Norge) är oriktiga; däremot är hybriden känd från Finland.

Stellaria media × *neglecta*, våtarv × bokarv, utgår. Den angavs från Danmark i manuskriptet till *Flora Nordica 2* beroende på feltolkning av en litteraturuppgift.

Stellaria palustris, kärstjärnblomma. Auktor skall vara

Amerikanskt kermesbär *Phytolacca americana*. Bl Sölvesborg, odlat exemplar hämtat från Rödeby: Bubbetorp 1998.

Foto Bengt Nilsson 1999.

Ehrh. ex Hoffm.

Uebelinia utgår; släktet drogs in i *Lychnis* av Oxelman m.fl. (1997, 2001) efter DNA-studier.

Uebelinia abyssinica, negerglim, ändrar namn till *Lychnis abyssinica* (Hochst.) Lidén

Viscaria Bernh., tjärblomster, återupprättas som släkte. DNA-baserade studier (Oxelman m.fl. 1997, 2001) har visat att arterna är ganska avlägset besläktade med *Lychnis*. Nomenklaturen blir som följer:

Viscaria alpina (L.) G. Don, fjällnejlika

Viscaria alpina var. *alpina*, vanlig fjällnejlika

Viscaria alpina var. *oelandica* (Ahlq.) Sterner, öländsk fjällnejlika

Viscaria alpina var. *serpentinicola* Rune, spenslig fjällnejlika

Viscaria alpina × *vulgaris* ssp. *vulgaris*

Viscaria vulgaris Bernh., tjärblomster

Viscaria vulgaris ssp. *atropurpurea* (Griseb.) Stoj.,
mörkt tjärblomster
Viscaria vulgaris ssp. *vulgaris*, vanligt tjärblomster.

Nymphaeaceae

Nymphaea alba ssp. *candida*, nordnäckros. Auktor
skall vara (C. Presl & J. Presl) Korsh.

Cercidiphyllaceae

Cercidiphyllum japonicum, katsura, saknar statussym-
bol. Det skall vara en liten prick; arten är hittills ej
funnen i Sverige. I Norge finns den som kvarstå-
ende i VA Lindesnes: Spangereid (Halvorsen m.fl.
1981). Belägg från 1980 samlat av John Nuland
finns i KMN.

Ranunculaceae

Aconitum lycoctonum. En typ för detta linneanska
namn har utvalts (Starmüller hos Wisskirchen &
Haeupler 1998), vilket innebär att det inte längre
råder oklarhet om hur det skall användas. Nordisk
stormhatt måste heta *A. lycoctonum* ssp. *septentrio-
nale* (Koelle) Korsh., medan namnet *A. lycoctonum*
ssp. *lycoctonum* övergår till alpstormhatt (förteck-
ningen ssp. *vulparia*).

Aconitum napellus, äkta stormhatt. Underarten *lusi-
tanicum* har varit känd sedan 1600-talet från sin
växtplats i Sundborn och Vika socknar i *Dlr* och
bör med de använda kriterierna ha fyllt cirkel (●),
även om den rimligen från början är förvildad.

Actaea rubra, amerikansk trolldruva. Frågetecknet i
förteckningen baserades på en uppgift från *Nb*
(Stenberg 1997) för vilken det dock tyvärr saknas
belägg. Ett sådant finns däremot från *Vm* Karls-
koga: Utterbäcksvägen 10, ogräs i nyponhäck,
1999, Owe Nilsson (eget herbarium, det. ThK);
förvildad, troligen fågelspridd från tomtens tvärs
över gatan, där den odlas. Det är den form av
arten som har vita frukter, vilket föranledde att
fyndet publicerades som *A. alba*, vit trolldruva
(Nilsson 1999). – Namnet *A. alba* har för övrigt
förkastats genom internationellt beslut, och vit
trolldruva skall nu heta *A. pachypoda* Elliott; den
skiljer sig från *A. rubra* bland annat genom att
fruktskafan är mycket korta och starkt förtjockade.

Anemone. Släktet delas i *Flora Nordica 2*, med stöd i
aktuell DNA-baserad forskning, i fyra, nämligen
sippor *Anemone*, ängsanemoner *Anemonidium*,
blåsippor *Hepatica* och backsippor *Pulsatilla*. *Ane-
mone* i snäv mening är dock fortfarande hetero-
gent.

Anemone canadensis, ängsanemon, har överförts till
släktet *Anemonidium*.

Anemone hepatica, blåsippa, har överförts till släktet
Hepatica.

Anemone ×hybrida, stor höstanemon. Status bör ändras
till frågetecken. Belägg saknas nämligen för den
enda svenska uppgiften, *Srm* Grödinge: Vårsta
(Iseborg 1987), och danska uppgifter (Madsen &
Lyck 1991) har visat sig bero på felbestämningar.

Anemone narcissiflora L., narcissanemon, infogas. Ej
tidigare publicerad från landet, men funnen i *Jmt*
Undersåker: Edsåshöjden 1998 Ture Dalhamn
(belägg i S, det. ThK). Växten är spridd från
odling, även utanför tomtmark; troligen hämtades
den in från Mellaneuropa strax efter första världs-
kriget. Möjligen är den bofast som förvildad men
i avvaktan på vidare undersökning betecknas den
här som tillfällig. – Växten är större än vitsippa *A.
nemorosa* och är glesst men långt mjukhårig. Bladen
är djupt flikiga med tre huvudflikar och smala
småflikar. Blommorna sitter 3–5 tillsammans i
flock; blombladen är vita men lätt skära på utsidan.

Anemone patens, nipsippa, har överförts till släktet
Pulsatilla.

Anemone pratensis, fältsippa, har överförts till släktet
Pulsatilla.

Anemone pulsatilla har överförts till släktet *Pulsatilla*.

Anemone tomentosa (Maxim.) C. P'ei, silvrig höstane-
mon, infogas. Denna art är lik höstanemon *A.
hupehensis*, men är hårdigare, större och starkt sil-
verhårig på bladundersidorna. Den samlades först
av Anders Svenson 1993 på två platser i *Upl*, dels i
Sigtuna: Rävsta soptipp, dels i Husby-Sjutolft:
ödetomt 150 m S Kullinge motell (där den stått
åtminstone sedan 1975). Fynden har publicerats
som *A. hupehensis* (Jonsell m.fl. 1997); beläggen,
båda i S, ombestämde av Perti Uotila 2000, och
arten publicerades under rätt namn i *Flora Nordica*
2. Den får betecknas som tillfällig (+).

Anemone vernalis, mosippa, har överförts till släktet
Pulsatilla.

Anemonidium (Spach) Holub, ängsanemoner, infogas
(se ovan under *Anemone*). Hit förs en art, *Anemo-
nidium canadense* (L.) Å. Löve & D. Löve, ängs-
anemon.

Aquilegia chrysantha A. Gray, guldakleja, infogas (sta-
tus +). Ej tidigare publicerad från Sverige, men två
till synes artena insamlingar finns: *Hl* Halmstad,
”förvildad” 1902 L. M. Neuman (LD, bestämd av
ThK 2002); *Upl* Stockholm, ”förvildad flerstädes
vid Frescati omkring Riksmusei botaniska afdel-
ning” 1923 Tycho Vestergren (S). Tillfällig (+).

– En nordvästamerikansk art med rent gula
blommor och 4–7 cm långa, raka, smala sporrar.
Foderbladen är smalt ovala, 2–3,5 cm långa, och
kronbladen 0,8–1,6 cm (exklusive sporen);
ståndarna är ca 1 cm längre än kronbladen.

Aquilegia ×cultorum Bergmans, pastellakleja, infogas
(status +). Den är funnen tillfälligt förvildad i *Sk*
Munka-Ljungby, 200 m NV träindustrin (3C 8e

19 43), jordhög 1994 Arne Broman (LD, !ThK). Fyndet tycks vara opubli- cerat. – Pastellaklejan är en mångför- mig trädgårdshybrid som anses ha upp- kommit ur de två nordvästamerikan- ska, långsporriga arterna guldakleja *A. chrysantha* och coloradoakleja *A. caerulea* E. James. Den senare, som också odlas, har blå blommor med vita kron- blad och 3–4,5 cm långa, raka sporrar. Foderbladen är brett ovala, 2–4 cm långa, och kronbladen 1,5–2,5 cm (exklusive sporgen); ståndarna är unge- får lika långa som kronbladen. Helt säkert ingår fler än dessa båda arter i pastellaklejan, eftersom även röda blomfärger förekommer hos denna. – En vag uppgift om förvildning av colo- radoakleja finns i *Flora Nordica 2* (under *A. vulgaris*), men den kan även avse pastellakleja; närmare uppgifter har inte stått att få.

Aquilegia ×stuartii anges för Finland hos Kurto & Lahti (1987); på förfrågan har Raino Lampinen (e-brev till ThK 2000) förklarat att uppgiften avser vårakleja *A. glandulosa* Link. Enligt en notering av Pentti Alanko på ett herba- riark i H odlas denna sibiriska art ganska allmänt i norra Finland, och det finns ett exemplar från *KiL* Muonio taget på ”rather moist meadow in field margin”, alltså uppenbarligen förvildat. – Arten är lågväxt, saknar eller har bara enstaka små stjäkblad och har en eller några få mycket stora (upp till 9 cm breda), lila blommor med mycket kort, hakfor- mig böjd sporre (ofta bara ca 5 mm).

Aquilegia vulgaris, akleja, bör enligt Torbjörn Tyler betraktas som gammal i Skåne (varaktigt förvildad redan före ca 1700) och kanske också i Östergöt- land. Statussymbolen bör alltså ändras till fylld cir- kel (●).

Clematis alpina. Auktor ändras till Mill. Frågetecknet framför arten stryks och ersätts med ring (o) för alpklematis ssp. *alpina*. Det tidigaste belägget för denna är: *Vrm* Karlskoga (10E 5f 25 36), frodig lövdunge intill villaområde, ett stort exemplar, san- nolikt utkast, 1988 Uno Milberg (eget herbarium, det. ThK). Status som bofast får den på grund av en förekomst i *Äng* Nordmaling: Nörd-Mjösjöns NO-sida utmed arbetsväg mot torp, blandskog, 2000 Jan W. Mascher (belägg i S, !ThK). I bestän- det, som består av många exemplar, finns det både lila- och vitblommiga plantor, men av bladens och kronbladens form att döma verkar alla höra till ssp. *alpina*.

Clematis alpina ssp. *sibirica*, sibirisk klematis. Auktor:

Nyckel till aklejoj uppgivna från Norden

Fritt efter *The European garden flora 3* (Walters m.fl. 1989). Normalt byggda aklejablommor har fem stora foderblad och fem lite mindre kronblad; vart och ett av de senare har en sporre.

1. Sporre högst 2,5 cm (saknas ibland),
krokformigt böjd i spetsen	2
– Sporre minst 3 cm, rak (ibland klumpformigt
förtjockad i yttersta spetsen)	3
2. Kronbladens skiva 1–1,3 × 0,9–1 cm;
sporre 1,5–2,5 cm (saknas ibland)	akleja <i>A. vulgaris</i>
– Kronbladens skiva 1,5–2,5 × 1–1,5 cm;
sporre 0,5–1 cm	vårakleja <i>A. glandulosa</i>
3. Blomma enfärgat gul; kronbladens skiva
0,8–1,6 cm; sporre 4–7 cm; ståndare
ca 1 cm längre än kronbladen	guldakleja <i>A. chrysantha</i>
– Annorlunda	4
4. Blomma blå med vita kronblad; kronbladens
skiva 1,5–2,5 cm; sporre 3–4,5 cm, ståndare
ungefär lika långa som kronbladen	coloradoakleja <i>A. caerulea</i>
pastellakleja <i>A. ×cultorum</i>
– Annorlunda	

(Mill.) Kuntze

Clematis macropetala Ledeb., kronklematis, utgår. Den togs med i förteckningen på en uppgift från Karl- skoga (Milberg 1992). Belägget visade sig emeller- tid vara alpklematis *C. alpina* ssp. *alpina* (se ovan).

Clematis viticella, italiensk klematis, frösprider sig lätt och får anses etablerad i Sverige med hänvisning till lokaler i Östergötland och Dalarna (se *Flora Nordica 2*).

Consolida, åkerriddarsporrar. Auktor: Gray

Helleborus orientalis, som på artnivå får heta *orientalisk julros*, uppträder som tillfälligt förvildad med tre underarter i Norden:

Helleborus orientalis ssp. *abchasicus* (A. Braun) B.

Mathew, röd julros (flera fynd i Danmark och ett i Sverige, nämligen *Gtl* Lärbro: Lilla Källstäde 1995, Bo Göran Johansson; enligt beskrivning hos Johansson & Larsson 1996).

Helleborus orientalis ssp. *guttatus* (A. Braun & Sauer) B. Mathew, prickjulros (ett fynd i Danmark och ett i Sverige, *Gtl* Akebäck: Suderbys 1995, Lova Segerström; enligt beskrivning hos Johansson & Larsson 1996).

Helleborus orientalis ssp. *orientalis*, storblommig julros (två fynd i Danmark, men ännu inget i Sverige).

Hepatica Mill., blåsippor, infogas (se ovan under *Anemone*). Hit förs, förutom blåsippa *H. nobilis* Schreb., även följande art.

Hepatica transsilvanica Fuss, ungersk blåsipppa. – En uppgift om förekomst i *Upl* Skärsåtra: Kappsta dementerades i förteckningen (under namnet *Anemone transsilvanica*), eftersom beståndet ansågs böra betraktas som odlad. Emellertid togs arten upp från Sverige i *Flora Nordica* baserat på en annan lokal: *Hls* Söderhamn: Sandarne, förvildad i herrgårdsparken, 1990, Folke Andersson (UPS).

Isopyrum L., vitsippsrutor, infogas.

Isopyrum thalictroides L., vitsippsruta. Denna nätta mellaneuropeiska art, som inte så lite påminner om sippruta *Anemonella thalictroides*, finns förvildad på ett par lokaler i Danmark (belägg i C, !ThK). Arten finns karakteriserad i *Flora Nordica* 2.

Pulsatilla Mill., backsippor, infogas (se ovan under *Anemone*). Nomenklaturen blir som följer:

Pulsatilla patens (L.) Mill., nipsippa

Pulsatilla pratensis (L.) Mill., fältsippa

Pulsatilla vulgaris Mill.

Pulsatilla vulgaris ssp. *gotlandica* (Johanss.) Zamels & Paegle, gotlandssippa

Pulsatilla vulgaris ssp. *vulgaris*, backsippa

Pulsatilla vernalis (L.) Mill., mosippa.

Ranunculus acris ssp. *borealis* delas i *Flora Nordica* 2 i tre geografiskt och ekologiskt skilda raser: en nordöstlig, var. *borealis* Regel; en fjällras, var. *pumilus* Wahlenb. (tidigare: subsp. *pumilus*); och en västlig, var. *villosus* (Drabble) S. M. Coles (motsvarar *skogssoleie* hos Lid & Lid 1994). Av dessa får var. *borealis* överta namnet *nordsmörblomma* från underarten, var. *pumilus* behåller namnet *liten smörblomma*, och var. *villosus* fick i *Flora Nordica* 2 namnet *raggsmörblomma*. – Tills vidare är endast var. *pumilus* säkert känd från Sverige. Troligen förekommer dock även var. *borealis*; ett par ark samlade i *Nb* Pajala 1859 av Lars Levi Laestadius (S) verkar vara den, men detta har ej bekräftats av specialist.

Ranunculus arcticus × *sulphureus*, eskimåsmörblomma × polarsmörblomma, utgår – bestämningen var förhastad.

Ranunculus auricomus, majsmörblomma, ombenämns till *Ranunculus auricomus*-gruppen, majsmörblommor. Gruppen är apomiktisk och omfattar 605 beskrivna och många obeskrivna enheter i Norden. Tidigare brukade dessa klassificeras som underarter inom de fyra arterna majsmörblomma *R. auricomus*, lundsmörblomma *R. cassubicus*, mellansmörblomma *R. fallax* och slidsmörblomma *R. monophyllus*, men i konsekvens med traditionen inom andra apomiktiska grupper med helt konstanta småarter bör de behandlas som arter (Ericsson 1992). De fyra traditionella ”arterna” utgör heller inga enhetliga grupper utan är konstlade aggregat av småarter som har någon lätt iakttagbar karaktär gemensam, och de bör därför inte användas.

Tyvär förlorar man viss information när lundsmörblomma, mellansmörblomma och slidsmörblomma försvinner. Problemet är dock i praktiken – åtminstone i Sverige – litet, eftersom vi har ytterst få beskrivna arter av de tre typerna (två lundsmörblommor, två mellansmörblommor och två slidsmörblommor), och dessa kan lika gärna benämnas med sina artnamn. – En förteckning över de beskrivna småarterna, med utbredningsuppgifter och hänvisningar till beskrivningar, bilder och kartor, finns i *Flora Nordica* 2, där det också ges en god introduktion till gruppen.

Ranunculus cassubicus, lundsmörblomma, utgår (se under *R. auricomus* ovan).

Ranunculus confervoides × *peltatus* ssp. *peltatus*, hår-möja × sköldmöja, har godtagits från Sverige (åtminstone *LL* Jokkmokk: kyrkplatsen 1907 Otto Vesterlund i S) i *Flora Nordica* 2. Tillfällig (+).

Ranunculus fallax, mellansmörblomma, utgår (se under *R. auricomus* ovan).

Ranunculus ficaria ssp. *fertilis*, stor svalört. Auktor: A. R. Clapham ex Lægaard

Ranunculus flammula, ältranunkel. Underarterna utgår; den västliga typ, som Lid & Lid (1994) omtalar under namnet ssp. *scoticus*, visade sig vid ett noggrannare studium inte vara identisk med denna ras från Brittiska öarna (se *Flora Nordica* 2) och urskiljs tills vidare inte.

Ranunculus marginatus får här det svenska namnet *kantsmörblomma* (frukterna har en bård eller kant).

Ranunculus monophyllus, slidsmörblomma, utgår (se under *R. auricomus* ovan).

Ranunculus monspeliacus L. infogas och får här namnet *fransk luddranunkel*; den rapporterades från en lokal i Finland i *Flora Nordica* 2. – Namnet *R. monspeliacus* har i Sverige använts felaktigt om luddranunkel *R. psilostachys*; de båda är nära släkt och ganska svårskilda (se diskussion i *Flora Nordica* 2).

Ranunculus muricatus, taggsmörblomma, är även funnen i Sverige: *BhG* Göteborg: Botaniska trädgården som ogräs 1927 Magnus Johnsson (S, !Pertti Uotila). Uppgiften publicerades först i *Flora Nordica* 2.

Ranunculus nivalis × *sulphureus*, fjällsmörblomma × polarsmörblomma, utgår. Den angavs från *TL* i manuskriptet till *Flora Nordica* 2, men bestämningen återtogts.

Ranunculus polyanthemus ssp. *nemorosus*, skogssmörblomma, får betecknas som osäker i Sverige (status frågetecken). En uppgift om bofast förekomst i *Upl* hos Jonsell m.fl. (1997) är ett misstag (Mora Aronsson i brev 1997), och för en uppgift om tillfällig förekomst i Stockholm 1862 (Almquist & Asplund 1937) saknas belägg. – Matthias Baltisberger, som reviderat backsmörblomman och dess släktingar med ett europeiskt perspektiv, har kallat

Violruta *Thalictrum delavayi*. Bl Ronneby:
Hultatippen. Foto Bengt Nilsson 2000.

åtskilliga gotländska exemplar skogsmörblomma, men dessa betraktas i *Flora Nordica 2* som extrema utformningar av ängsmörblomma *R. polyanthemoides*.

Ranunculus reptabundus × *sceleratus*, ryssranunkel × tiggarranunkel, infogas. Denna hybrid är funnen i Finland (*OP* Oulu) och uppträder ganska rikligt där föräldrarna möts (*Flora Nordica 2*).

Ranunculus strigosus, ungersk smörblomma, utgår; den rapporterades från Finland av Kurto & Lahti (1987), men beläggen har ombestämts till serbisk

smörblomma *R. serbicus*.

Thalictrum delavayi, violruta, är nu även funnen i Sverige: *Gtl* Visby: Galgberget, utkast, 1990-talet, Sven Atlinger (Johansson 1998) och *Bl* Ronneby: Hultatippen 2000 (se bild); tillfällig (status +).

Lardizabalaceae – narrbuskeväxter

En för Norden ny familj, som infogas mellan Paoniaceae, pionväxter, och Berberidaceae, berberisväxter. Det gäller släktet *Akebia* Decne., akebior, med en art, *Akebia quinata* (Houtt.) Decne., fembladig akebia, som är funnen i *BbG* Askim: O om Hästebäck, tipp, 1995, Ingvar Bergström m.fl., det. Björn Aldén; tillfällig (status +). Arten, som kommer från Ostasien och hos oss odlas som prydnadsväxt, är ej tidigare publicerad som vildväxande från Sverige. Det är en buske med slingrande grenar och femfingrade, mycket speciella blad: varje småblad är långt skaftat och bredast ovan mitten. De brunaktiga blommorna sitter i hängande klasar från kortskotten, ca 2 cm vida, långskaftade honblommor nertill och ca 1 cm vida, kortskaftade hanblommor upptill i klasarna.

Berberidaceae

Berberis candidula (C. K. Schneid.) C. K. Schneid., silverberberis, infogas. Arten har tidigare inte publicerats från det fria i Sverige. Den kommer från centrala Kina och är en meterhög buske med vintergröna blad som är starkt blåvitdaggiga på undersidan och har 3–4 taggar på vardera sidan. Den avviker från alla arter som nämns i *Flora Nordica* genom att blommorna sitter ensamma; bären är svarta, blådaggiga. – *BbG* Västra Frölunda: 900 m SSV Älvsån, utkast i vägkant 1990 Jens Corneliuson & Thorsten Elfström (GB).

Papaveraceae

Papaveraceae delas i *Flora Nordica 2* i två familjer:

Papaveraceae (släktena *Argemone*, *Chelidonium*, *Eschscholzia*, *Glaucium*, *Macleaya*, *Mecanopsis*, *Papaver*) och Fumariaceae, jordroksväxter (*Adlumia*, *Capnoides*, *Ceratocarpus*, *Corydalis*, *Dicentra*, *Fumaria*, *Hypocoum*, *Lamprocapnos*, *Pseudofumaria*). Uppdelningen stöds av nyare molekylärbiologiska data (Hoot m.fl. 1997).

– Fumariaceae infogas efter Papaveraceae.

Corydalis, auktor skall vara DC. (*Corydalis* DC. är enligt nomenklaturkoden konserverat gentemot det tidigare *Corydalis* Vent.)

Corydalis angustifolia (M. Bieb.) DC. infogas. Ej tidigare publicerad från Sverige. *Upl* Husby–Sjutöf: Ekolsunds slottspark, 170 m SO mangårdsbyggnaden, sydvänd sluttning mot bäck, 10 m O bron (RUBIN 11H 3h 04 32), park, skuggig lund, lokalt spridd, 1998, Anders Svenson (belägg i UPS,

!Magnus Lidén). Anders Svenson meddelade 1998 följande i e-brev: Magnus Johnson planterade in många växter 1938 på uppdrag av slottets ägare. På förfrågan meddelade han att *C. angustifolia* inte ingick i de för 60 år sedan utplanterade växterna. Troligen har den införts senare, kanske så sent som på 1960-talet. – Arten, som är ursprunglig i Kaukasus och norra Iran, bör nog tills vidare betecknas som tillfällig (+). Den är ganska lik stor nunneört *C. solida*, men blommornas stödblåd är endast treflikiga (de övre ofta hela), blommorna är vita, frukten är lång och smal (nästan lineär), och bladen är påfallande smalflikiga. Färgbild och utförligare beskrivning finns i den vackra nunneörtsmonografen av Lidén & Zetterlund (1997). – Ett lämpligt svenskt namn kan vara *smal nunneört*.

Corydalis bracteata (Stephan ex Willd.) Pers., kanariegul nunneört, är enligt Hans-Erik Wanntorp förvildad i *Upl* Vallentuna sedan tidigt 1970-tal; den sprider sig effektivt på gräsmattor och i häckar och finns nu på flera tomter och sedan några år även utmed en mindre bäck utanför tomtmarken. Den är avgjort bofast (o) men behandlades tyvärr som tillfällig i *Flora Nordica 2*.

Corydalis bracteata × *solida* ssp. *solida*, kanariegul nunneört × stor nunneört, uppträder enligt Hans-Erik Wanntorp enstaka och tillfälligt på lokalen för kanariegul nunneört, där även den andra föräldern förvildats rikligt.

Corydalis capnoides får här det svenska namnet *rank nunneört* (den ettåriga arten är lång och slankig).

Corydalis pumila × *solida* (ssp. *solida*), sloknunneört × stor nunneört, bör betecknas som gammal bofast (•). Stora och variabla hybridvärmar rapporteras i *Flora Nordica 2* från mälardalens län.

Dicentra eximia, furirhjärta. Det finns åtskilliga uppgifter, den första från *Vrm* Karlskoga (Milberg 1992), men de bör alla tills vidare betraktas som osäkra (statusbeteckning ?); arten odlas enligt Magnus Lidén mycket sällan, men namnet används ofta i trädgårdssammanhang om former av fänrikshjärta *D. formosa*. – De som noterat furirhjärta som förvildad bör skaffa belägg (eller dementera uppgifterna, om de är fel)!

Fumaria capreolata, vit jordrök, bör betecknas som ny bofast (o); den är samlad ganska kontinuerligt i *Sk* Lund från 1805 in i vår tid (Tyler 1996 s 143), och anges numera vara ett konstant ogräs i Botaniska trädgården där.

Fumaria muralis ssp. *boraei*, kustjordrök. Stavningen *boraei* används i *Flora Nordica 2*.

Papaver bracteatum, mörk jättevallmo. Uppgiften från Gotland (Johansson & Larsson 1996) accepteras; tills vidare får arten anses tillfälligt förvildad (+).

Papaver dablianum delas i *Flora Nordica* i två underar-

ter: *P. dablianum* ssp. *dablianum*, som växer i norska Finnmarken och på Kolahalvön, och ssp. *polare* (Tolm.) Elven & O. Nilsson, som är arktisk och nästan cirkumpolär. Det svenska namnet *spetsbergsvallmo* föreslås här övergå från arten till ssp. *polare*, medan ssp. *dablianum* får det nya namnet *tanavallmo*.

Papaver laestadianum, laestadiusvallmo, klassificeras i *Flora Nordica 2* om till underart under fjällvallmo och får då namnet *P. radicum* ssp. *laestadianum* Nordh. Den är visserligen oktoploid medan andra undersökta raser av fjällvallmon är dekaploida, men enligt nya norska undersökningar (enzymkemi) är laestadiusvallmon inte tillräckligt avvikande för att förtjäna artrang.

Papaver macrostomum, kvarnvallmo. Auktor skall vara Boiss. & A. Huet ex Boiss.

Papaver orientale, orientvallmo, får anses bofast i Sverige. I *Vg* Våring observerade Hans-Erik Wanntorp år 2000 att den är betydligt vanligare i odling än jättevallmo *P. pseudoorientale* och förekommer som självsädd i vägkanter, på tomter och på annan störd mark; belägg i S (*Vg* Våring: Källsäter kring ett skogstorp rikligt förvildad i sandig f.d. åker 2000 Hans-Erik Wanntorp, !ThK). I *Upl* Stockholm Lidingövägen, SO-sidan av kvarteret Nimrod, finns hundratals orientvallmor på en lokal upptäckt 1987 (Per Sigurd Lindberg).

Papaver pavoninum, påfågelsvallmo, utgår – det finska exemplaret är troligen falsketiketterat.

Papaver radicum ssp. *gjaerevollii*, trollheimsvallmo, utgår. Den drogs i *Flora Nordica 2* in i jotunheimsvallmo ssp. *intermedium*.

Papaver radicum ssp. *ovatilobum*, dovrevallmo, finns nyinkommen och etablerad i Sverige (status o): *PL* Arjeplog: grusplan vid Silvervägen 1989–96 (belägg i GB från 1996, samlat och bestämt till underart av Erik Ljungstrand). Tidigast är den dock funnen som tillfälligt förvildad i *Upl* Vänge 1964 Nils Lundqvist (UPS, bestämt till underart av Erik Ljungstrand). – Uppgifterna har publicerats i *Flora Nordica 2*.

Papaver radicum ssp. *sauloëense*, saulovallmo, utgår. Den diskuteras i *Flora Nordica 2* under lappvallmo ssp. *hyperboreum*.

Papaver radicum ssp. *stefanssonii*, skär islandsvallmo. Auktor: (Å. Löve) Jonsell & O. Nilsson

Papaver radicum ssp. *steindorssonianum*, späd islandsvallmo. Auktor: (Å. Löve) Knaben ex O. Nilsson

Papaver refractum utgår. Det finska exemplar, som förteckningens uppgift grundades på, är sannolikt falsketiketterat.

ABSTRACT

Karlsson, T. 2002. Nyheter i den svenska kärlväxtfloran I. Ormbunksväxter – jordroksväxter.

[Additions and corrections to the checklist of Swedish vascular plants. I. Pteridophyta–Fumariaceae.] – Svensk Bot. Tidskr. 96: 75–93. Uppsala. ISSN 0039-646X.

In 1998 a checklist of vascular plants in Sweden was published in Svensk Botanisk Tidskrift. Additions and corrections to this list are given here for the families Lycopodiaceae through Fumariaceae in Flora Europaea order. Extensive field investigations have given many new taxa, especially in man-made habitats like rubbish tips, and the publication of two volumes of Flora Nordica in 1990 and 1991 brought numerous nomenclatural changes. In the families covered, 49 taxa (including hybrids) are added for Sweden. Twelve are published for the first time here: *Abies lowiana*, *Sciadopitys verticillata*, *Quercus cerris*, *Chenopodium quinoa*, *Lychnis fulgens*, *Anemone narcissiflora*, *Aquilegia chrysantha*, *A. xcultorum*, *Ranunculus acris* var. *borealis*, *Akebia quinata*, *Berberis candidula*, and *Corydalis angustifolia*. On the other hand, 20 taxa were given in error from Sweden in the checklist. A further 14 taxa are new for the Nordic countries, but unknown from Sweden, whereas 22 taxa (mainly hybrids) not known from Sweden have to be omitted.

Citerad litteratur

- Aellen, P. 1928. Neue adventive *Chenopodium* aus Schweden. – Bot. Not. 1928: 203–210.
- Almqvist, E. & Asplund, E. 1937. Stockholmstraktens växter. Andra upplagan. – Botaniska sällskapet, Stockholm.
- Anonym 1994. Delrapport. Projekt Värmlands Flora. – Värmlandsfloran 22/23.
- Anonym 1995. Rapporter om växtfynd 1995. – Vrivråde 5: 7–11.
- Anonym 1999. Skånes Flora, ett urval intressanta växtfynd (huvudsakligen från 1977–98). – Lunds Botaniska Förenings medlemsblad 1999(2): 4–8.
- Anonym 2000. Skånes Flora, ett urval intressantare växtfynd (i huvudsak från 1999). – Lunds Botaniska Förenings medlemsblad 2000(3): 34–36.
- Björkbäck, F. 1980. Metoder att ange växtlokaler. – Svensk Bot. Tidskr. 73: 545–554.
- Bocquet, G. 1969. Revisio *Physolychnidum* (*Silene* sect. *Physolychnis*). – Phanerog. Monogr. 1.
- Brenan, J. P. M. 1981. The genus *Amaranthus* in southern Africa. – J. South African Bot. 47: 451–492.
- Broman, A., Nilsson, B. & Svensson, Å. 2001. Floran på två skånska tippar. – Bot. Notiser 134(1): 23–30.
- Bryusting, A. K. & Elven, R. 2000. The *Cerastium alpinum* – *C. arcticum* complex (Caryophyllaceae): numerical analysis of morphological variation and a taxonomical revision of *C. arcticum* Lange s. lat. – Taxon 49: 189–216.
- Ericsson, S. 1992. The microspecies of the *Ranunculus auricomus* complex treated at the species level. – Ann. Bot. Fenn. 29: 123–158.
- Ericsson, S. 2000. Strandmällor *Atriplex* i Västerbottens län. – Natur i Norr 19: 81–100.
- Halvorsen, K., Åsen, P. A. & Andreassen, J. 1981. Norsk Botanisk Forening. Sørlandsavdelingen. Ekskursjoner 1980. – Blyttia 39: 71–72.
- Hoot, S. B., Kadereit, J. W., Blattner, F. R., Jork, K. B., Schwarzbach, A. E. & Crane, P. R. 1997. Data congruence and phylogeny of the Papaveraceae s.l. based on four data sets: atpB and rbcL sequences, trnK restriction sites, and morphological characters. – Syst. Bot. 22: 575–590.
- Hylander, N. 1955. Förteckning över Nordens växter. I. Kärlväxter. – Lund.
- Hämet-Ahti, L., Suominen, J., Ulvinen, T. & Uotila, P. 1998. Retkeilykasvio. – Helsinki.
- Iseborg, R. 1987. Floran i Grödinge socken. – Svensk Bot. Tidskr. 81: 151–173.
- Johansson, B. G. 1998. Odlade växter i Gotlands natur III. – Rindi 18: 51–161.
- Johansson, B. G. & Larsson, B. 1996. Odlade växter i Gotlands natur I. – Rindi 16: 87–199.
- Jonsell, B. (red) 1999. Additional nomenclatural notes to Flora Nordica (Lycopodiaceae–Polygonaceae). – Nordic J. Bot. 19: 385–387.
- Jonsell, B. (red) 2000. Flora Nordica 1. Lycopodiaceae–Polygonaceae. – Bergianska Stiftelsen, Stockholm.
- Jonsell, B. (red) 2001. Flora Nordica 2. Chenopodiaceae–Fumariaceae. – Bergianska Stiftelsen, Stockholm.
- Jonsell, L. m.fl. 1997. Projekt Upplands flora. Halvtidsrapport. – Daphne 8. Supplement.
- Julin, E. 1961. *Salix hastata* × *myrtilloides*, en för Sverige ny hybrid. – Svensk Bot. Tidskr. 55: 419–421.
- Karlsson, T. 1998. Förteckning över svenska kärlväxter. – Svensk Bot. Tidskr. 91: 241–560.
- Khalaf, M. K. & Stace, C. A. 2000. Breeding systems and relationships in the *Cerastium tomentosum* group. – Preslia 72: 323–344.
- Kurtto, A. & Lahti, T. 1987. Suomen putkilokasvien luettelo. – Pamphlet of Botanical Museum, University of Helsinki, 11.

- Lid, J. 1974. Norsk og svensk flora. Andre utgåva. – Det Norske Samlaget, Oslo.
- Lid, J. & Lid, D. T. 1994. Norsk flora. 6. utgåve ved Reidar Elven. – Det Norske Samlaget, Oslo.
- Lidén, M. & Zetterlund, H. 1997. *Corydalis*. A gardener's guide and a monograph of the tuberous species. – Alpine Garden Society Publications, Worcestershire.
- Lindström, Å. 1998. Några växtfynd från Göteborgstrakten. – *Calluna* 15(2): 14–20.
- Madsen, H. E. S. & Lyck, G. 1991. Introducerede planter. Forvildede og adventive arter. – Inst. for økologisk botanik, Københavns Universitet, og Skov- og Naturstyrelsen, Hørsholm. [Stencil.]
- Milberg, U. 1992. Karlskoga 10E 5f. – *Värmlandsfloran* 1992(3): 34–41.
- Nilsson, M.-B. 1999. Botanikgruppens höstrappport (1999). – *Värmlandsfloran* 1999(2): 5–13.
- Nilsson, Ö. 1981. Gräsfröinkomlingar och andra kulturspridda växter från Gotland. – *Svensk Bot. Tidskr.* 75: 65–69.
- Niordson, N. 2000. Floran på våra soptippar i Blekinge. – *Blekinges Natur* 2000: 108–119.
- Oxelman, B., Lidén, M. & Berglund, D. 1997. Chloroplast rps 16 intron phylogeny of the tribe Sileneae (Caryophyllaceae). – *Pl. Syst. Evol.* 206: 393–410.
- Oxelman, B., Lidén, M., Rabeler, R. K. & Popp, M. 2001. A revised classification of the tribe Sileneae (Caryophyllaceae). – *Nordic J. Bot.* 20: 513–518.
- Pettersson, B. 1952. An alien flora on Drumsö (Helsingfors) introduced by cork bark imported from Morocco and Spain. – *Memoranda Soc. Fauna Fl. Fenn.* 27: 111–117.
- Rilke, S. 1999. Revision der Sektion *Salsola* s.l. der Gattung *Salsola* (Chenopodiaceae). – *Bibl. Bot.* 149.
- Stenberg, L. 1997. Förteckning över Norrbottens kärlväxter 1997. – *Föreningen Norrbottens flora*.
- Stenberg, L. 2000. Inventeringar i Norrbotten 1999. – *Norddrutan* 5: 26–32.
- Stenberg, L. 2001. Vårträff 2001 – en fullträff. – *Norddrutan* 6: 57–64.
- Sterner, R. 1986. Ölands kärlväxtflora. Utgiven av Åke Lundqvist. – Förlagstjänsten, Stockholm.
- Stoor, A. M., Boudrie, M., Jérôme, C., Horn, K. & Bennert, W. 1996. *Diphasiastrum oellgardii* (Lycopodiaceae, Pteridophyta), a new lycopod species from Central Europe and France. – *Feddes Repert.* 107: 149–157.
- Ståhl, P. 1996. Katalog över Gästriklands kärlväxter. – Gävleborgs botaniska sällskap.
- Turrill, W. B. 1959. *Lychnis chaageana*. – *Curtis's Botanical Mag.* N.S. 314.
- Tyler, T. 1996. Om invandrare till Skåne efter Linné. – *Svensk Bot. Tidskr.* 90: 141–148.
- Tzvelev, N. N. 2000. Om släktet *Gastrolychnis* (Caryophyllaceae) i europeiska Ryssland. [På ryska.] – *Bot. Zhurn.* 85(11): 99–102.
- Uotila, P. 1978. Variation, distribution and taxonomy of *Chenopodium succicum* and *C. album* in N Europe. – *Acta Bot. Fennica* 108.
- Uotila, P. 1979. *Chenopodium exsuccum*, a neglected species of the *C. foliosum* aggregate. – *Ann. Bot. Fenn.* 16: 237–240.
- Vallin, H. 1936. För Hallands Väderö ej förut publicerade fanerogamer och kärlkryptogamer samt i övrigt några för ön intressanta växter. – *Bot. Notiser* 1936: 519–531.
- Walters, S. M., Alexander, J. C. M., Brady, A., Brickell, C. D., Cullen, J., Green, P. S., Heywood, V. H., Matthews, V. A., Robson, N. K. B., Yeo, P. F. & Knees, S. G. 1989. The European garden flora 3. Dicotyledons (part 1). – Cambridge University Press, Cambridge etc.
- Wisskirchen, R. & Haeupler, H. 1998. Standardliste der Farn- und Blütenpflanzen Deutschlands. – Verlag Eugen Ulmer, Stuttgart.
- Wyse Jackson, M. B. 2001. Typifications and new nomenclatural combinations in Nordic *Cerastium fontanum* taxa. – *Nordic J. Bot.* 20: 531–535.
- Øllgaard, B. & Tind, K. 1993. Scandinavian ferns. – Rhodos, København.

Thomas Karlsson är intendent vid Naturhistoriska Riksmuseet och förestår där samlingen av nordiska kärlväxter. Han arbetar också som författare och redaktör inom projektet *Flora Nordica*. Under tiden 1976–

1995 var han redaktör för *Svensk Botanisk Tidskrift* och *landscapsflororna*, och han har särskilt engagerat sig i *Smålands flora*. Thomas är styrelseledamot i Svenska Botaniska Föreningen och ordförande i dess växtnamnskommitté. Släkten som särskilt intresserat är *Spiraea* spireor, *Polygonum* trampörter och *Euphrasia* ögontröstar. Doktorsavhandlingen från 1982 handlade just om *Euphrasia*.

Adress: Naturhistoriska Riksmuseet, Box 50007, 104 05 Stockholm

E-post: thomas.karlsson@nrm.se